

ORKLAND
KOMMUNE

Budsjett og handlingsplan for 2021-2024

Presentasjon av rådmannens forslag 11. november

Budsjettarbeid er en balansekunst

ORKLAND
KOMMUNE

Korona påvirker budsjettarbeidet vårt

- Gjennomføring av møte
- I stor grad preget nesten hele 2020
- Vil i stor grad påvirke også driften neste år

ORKLAND
KOMMUNE

Imponert over kommuneorganisasjonen som har taklet et spesielt år på en god måte

TORS DAG 12-09-2020 NR. 94. 83. ÅRGANG. LØSSALG KR. 35,00

Nyheter Foreslår drastiske endringer

Sør-Trøndelag Søndre Trondhjems Amtstidende avisa-st.no

Fant igjen stjålet båt på Byneset sine

Orkland vekker oppsikt

Nyheter: Mens fabrikker rundt om i verden ble koronastengt, klarte Technip å holde produksjonen oppe gjennom god hjelp og velvillighet fra Orkland kommune. **SIDE 19**

Nyheter Inviterer til dialogmøte

- Aure-ordfører Hanne-Berit Brekken har invitert ordførerne i Heim og Hitra til et møte for å bli enige om den kompenserte eiendomskatten skal deles. **SIDE 8**

Nyheter - Vil gjøre kommunen mer attraktiv

- Gjennom et prøveprosjekt hvor statens hus skal etableres i Orkland, skal de statlige etatene samarbeide tettere og dele kompetanse. **SIDE 16**

Gjør det billig!

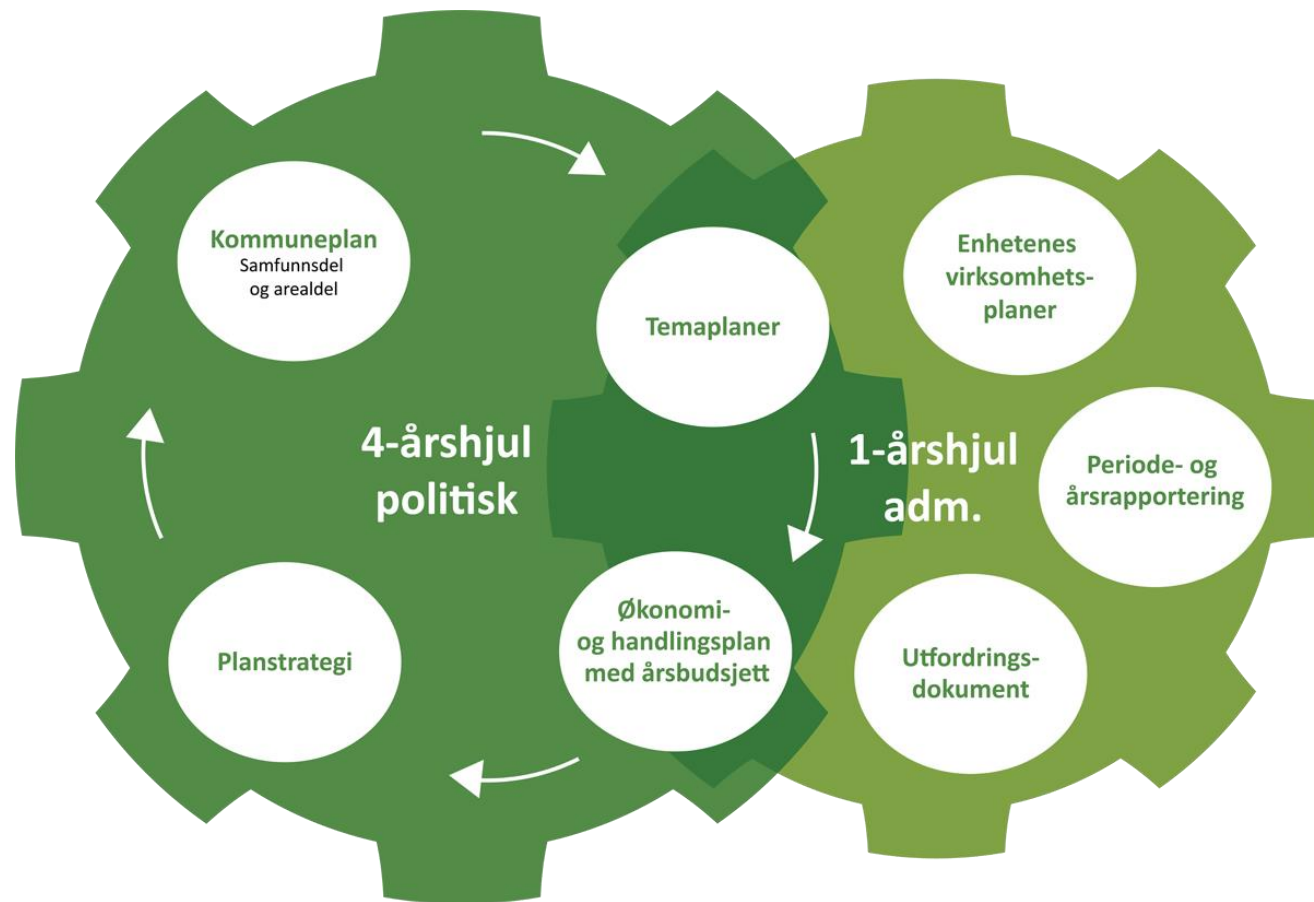
EXTRA 25% GJELDNINGSPROSENT

coop

Gjennomføring av budsjettprosessen på ny måte

- Utfordringsnotatet ble presentert 1. oktober
- Samfunnsdelen i kommuneplanen ble vedtatt 28. oktober
- Planstrategien ble vedtatt 28. oktober
- Budsjett- og handlingsplan henger tydelig sammen med de vedtatte planene

**ORKLAND
KOMMUNE**

Oppbygging av dokumentet

Dokumentet må leses i sammenheng med utfordringsdokument og samfunnsdelen

Kapittel 1 er rådmannens innledning og oppsummering.

I kapittel 2 sammenfattes overordnet håndtering av satsinger og utfordringer. Det kommunale plansystemet, kommunens verdier og visjon som er det strategiske grunnlaget, presenteres i kapittel 3.

Politisk organisering og administrativ oversikt over ansatte presenteres i kapittel 4.

De økonomiske rammebetingelsene gjennomgås i kapittel 5.

I kapittel 6 til 9 presenteres rammeområdene med en kort status, oversikt over handlingsplan 2021 - 2024, nye tiltak og hvordan innsparingstiltak og utfordringer er løst.

Budsjettregulativ og forslag til vedtak ligger avslutningsvis i kapittel 10.

ORKLAND
KOMMUNE

Handlingsplan- prosessen

- 11.11 Rådmannens notat legges fram kl 1000
- 25.11 Kommunestyrespørretime
- 02.12 Formannskapet behandler forslag som legges ut til offentlig ettersyn
- 16.12 Kommunestyret vedtar

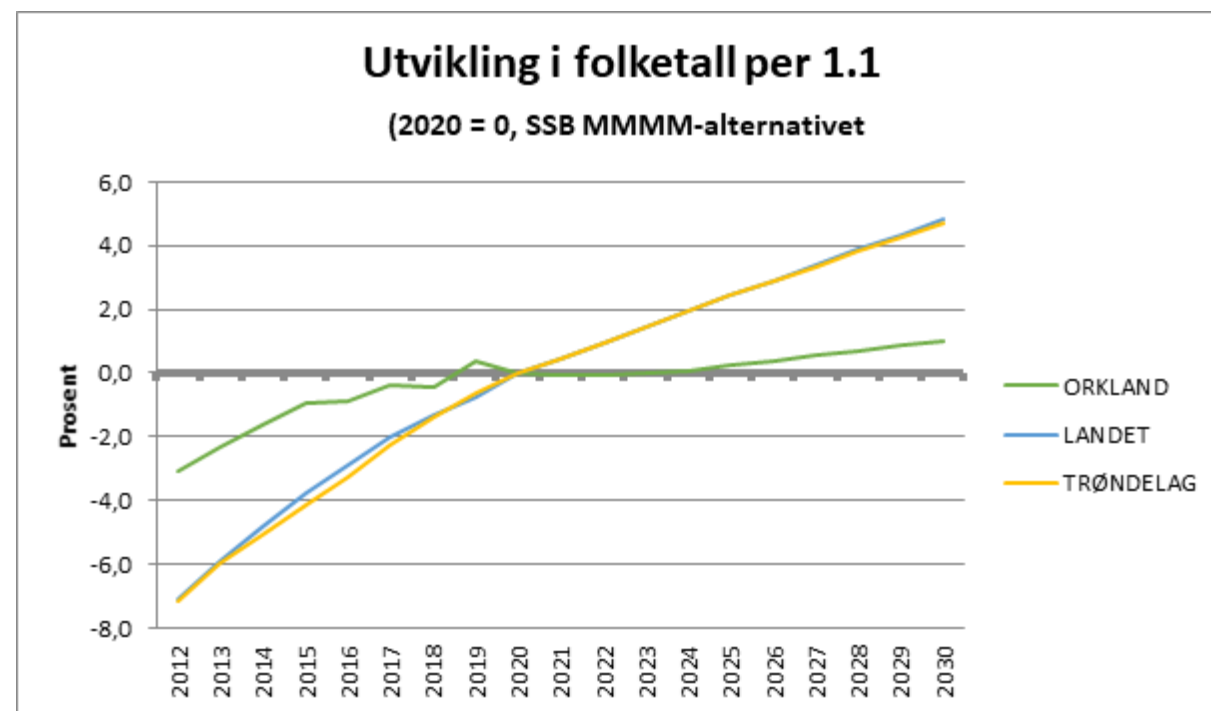
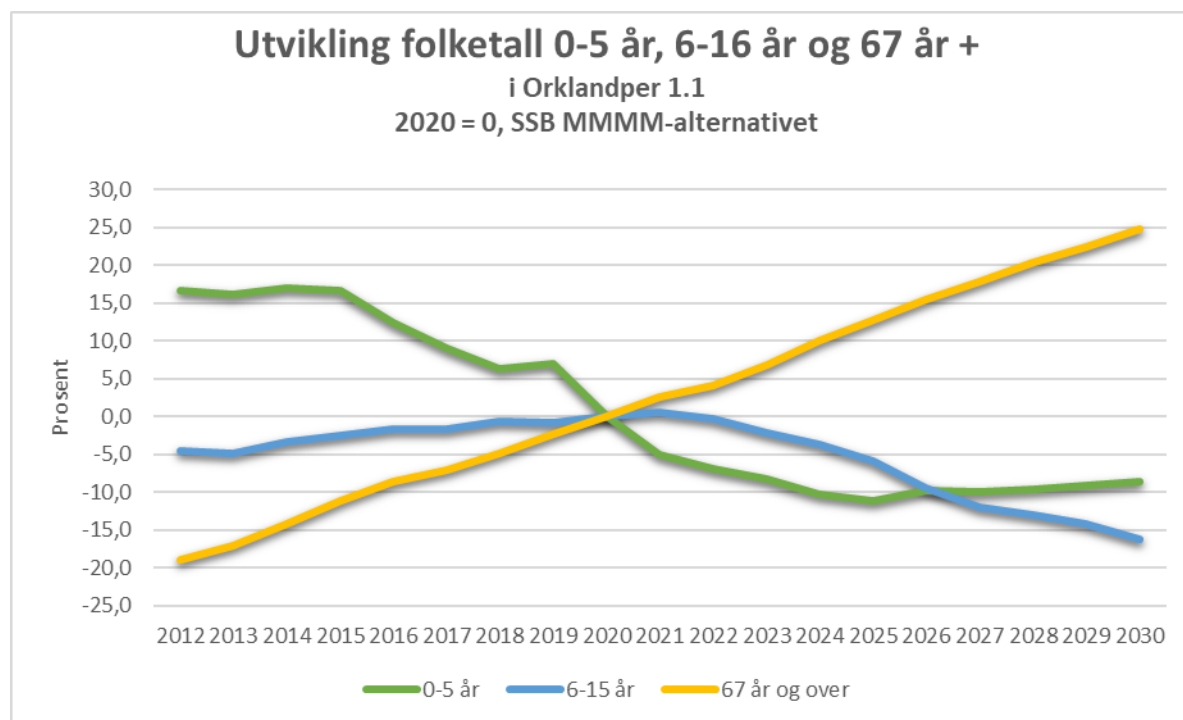
De store utfordringene vår

- Demografiendringer og befolkningsutvikling
- Investeringstakt
- Organisasjonsbygging
- Utenforskap
- Få på plass nødvendig kommunale planer
- Redusere bruken av flyktningfond

Nedgang i antall barn og vekst i antall eldre

En høy investeringstakt

Bygge organisasjonskultur for ny kommune – når vi skal begrense møter på tvers

Lensvik barnehage

Årlivoll skole

Lensvik og Lysheim skoler

Meldal barne- og ungdomsskole

Grøtte barnehage

Orkanger barnehage avd.

Sabeltann ved

Grøtte skole, auditoriet

Grøtte skole, klasserom 8A

Gjølme barnehage

omsskole

Voksenopplæringa

Orkanger barneskole

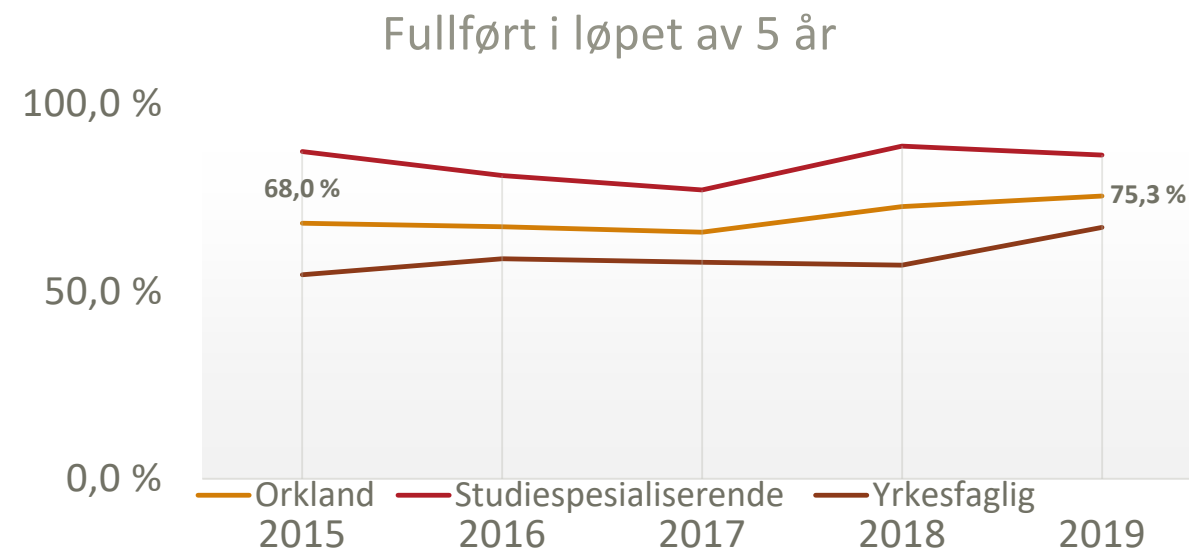
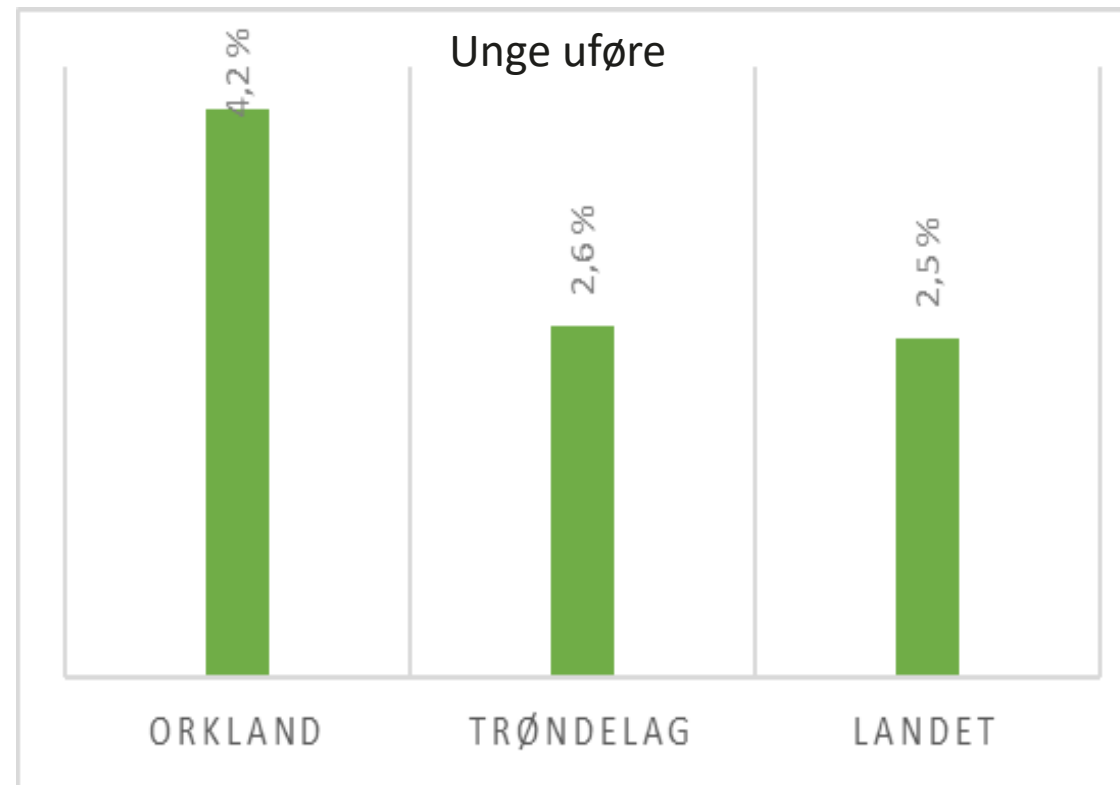
Krokstøra oppvekstsenter, Aa skole

Krokstøra barnehage

Lilken barnehage avd. Børnhus og Solkitt

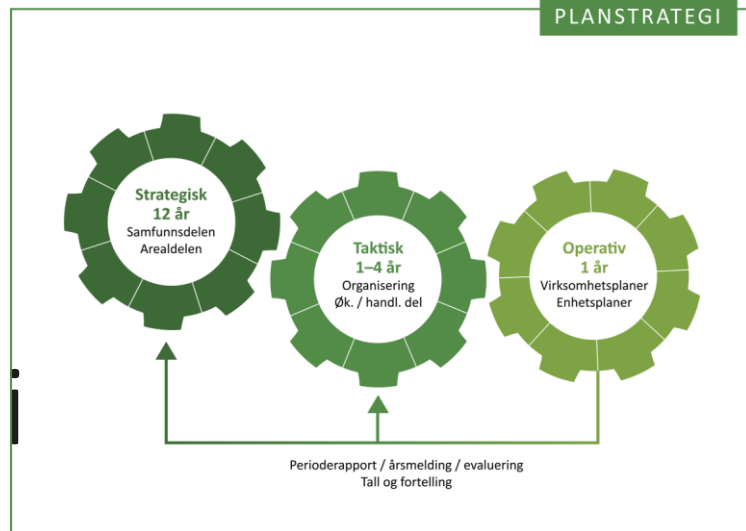
Utfordringsbildet utenforskap

- Næringslivet trenger faglært arbeidskraft
- Vi trenger at flere unge gjennomfører utdanningen sin på normert tid
- Det er for mange unge uføre
- Orkland kommune trenger at flere mestrer livet sitt

Ambisiøs planstrategi

Følgende planoppgaver prioriteres i perioden:

Plan/strategi	2020	2021	2022	2023	2024
Planstrategi					
Kommuneplanens samfunnsdel					
Kommuneplanens arealdel, inkludert sentrumsplan for Orkanger					
Overordna IODS					
Beredskapsplan					
Veteranplan					
Temaplan klima-, energi- og miljø					
Reguleringsplan for Orkanger Nordre del					
Reguleringsplan for Orklapparken sørøver fra Forve Bru					
Reguleringsplan tverrforbåndelse Agdenes - Snillfjord					
Temaplan markedsføring					
Temaplan kompetanse og helse inkludert læringsstrategi					
Temaplan kulturminner					
Plan for idrett og fysisk aktivitet					
Temaplan frivillighet					
Temaplan kultur					
Temaplan oppvekst					
Skolebruksplan					
Barnehagebruksplan					
Bolgsosial handlingsplan inkl. bosettingsplan for Bykninger					
Temaplan habilitering og rehabilitering					
Buspolitisk handlingsplan					
Temaplan vold i nære relasjoner					
Temaplan samordning av lokalforebyggende tiltak					
Temaplan vandrbruk					
Temaplan veg					
Temaplan trafiksikkerhet					
Temaplan næring (inkl. landbruk)					
Temaplan enerstrategi					
Temaplan digitalisering					

Strategisk nivå:

- Kommuneplanens samfunnsdel
- Utfordringsdokument
- Planstrategien

Handlingsdelen av plansløyfa

- Temaplaner
Disse dokumentene er plassert mellom strategisk og taktisk nivå, det vil si mellom samfunnsdelen og økonomi- og handlingsplanen.
- Økonomi- og handlingsplan
Omhandler kortsiktig (4 år) ressursinnsats for å nå overordna mål.
- Virksomhetsplaner
Omhandler gjennomføring av tiltak og daglig drift.

Finansiert av flyktningemidler i HP 2020-23

Område	2020	2021	2022	2023	2024
Personal og organisasjonsutvikling(sommerjobb)	-543 000	-543 000	-543 000	-543 000	-543 000
Avsetning lønnsoppgjør	-788 000	-788 000	-788 000	-788 000	-788 000
Evjen barnehage	-275 000	-160 000	0	0	0
Fellesutgifter skole	-1 360 000	-798 000	-590 000	-590 000	-590 000
Orkanger ungdomsskole	-355 000	-208 000	0	0	0
Barnevern	-1 908 000	-1 908 000	-1 908 000	-1 908 000	-1 908 000
Helsestasjon	-445 000	-445 000	-445 000	-445 000	-445 000
Integrering administrasjon	-1 265 000	-1 265 000	-1 265 000	-1 265 000	-1 265 000
Grunnskoleopplæring voksne	-6 532 000	-6 532 000	-6 532 000	-6 532 000	-6 532 000
Flyktningtjenesten	-9 012 000	-7 267 000	-6 367 000	-5 867 000	-5 867 000
Tildelingskontor	-721 000	-721 000	-721 000	-721 000	-721 000
Litjgårdsvegen	-5 421 000	-5 421 000	-5 421 000	-5 421 000	-5 421 000
NAV drift	-2 403 000	-1 675 000	-1 675 000	-1 675 000	-1 675 000
Økonomisk sosialhjelp	-8 776 000	-8 776 000	-8 776 000	-8 776 000	-8 776 000
Orkdalstorget	-1 143 000	-1 143 000	-1 143 000	-1 143 000	-1 143 000
Orklandsbadet	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
NAV drift prosjekt	-1 100 000	0	0	0	0
Totalt	-43 047 000	-38 650 000	-37 174 000	-36 674 000	-36 674 000

Behovet for videre tiltak øker i handlingsplanperioden

Koronapandemien har konsekvenser som rammer på ulike måter for fag og tjenester. Pandemien påvirker også rammebetingelsene for kommunens økonomiske utvikling og handlingsrom. Tiltak og oppfølging binder ressurser og kapasitet for kommunen, samtidig som økonomiske kompensasjonsordninger, lav lønnsvekst og lavere rentenivå bidrar til å redusere presset på kommunens økonomi på kort sikt.

Det lave rentenivået medfører at kommunen får lavere renteinntekter og renteutgifter enn forutsatt. Samlet sett bidrar dette til å øke det økonomiske handlingsrommet. Dette ventes ikke å vedvare, og effekten trappes derfor ned gjennom økonomiplanperioden.

Kommunens økonomiske ramme endres i takt med befolkningsendringene. Dersom endringene i Orkland sammenfaller med endringene på landsbasis, vil vi få vår andel av statsbudsjettets vekst i inntekter. Imidlertid ser vi at gruppen barn og unge har en større nedgang enn landet for øvrig. Dette gjør at både tjenestenivå må tilpasses og at inntektene går ned. Tilsvarende ventes en vekst i den eldste delen av befolkningen.

I arbeidet med handlingsplanen er det lagt ut innsparingskrav på rammeområdene for å møte de utfordringene kommunens økonomi står foran. Disse er løst for 2021 med konkrete tiltak, men utover i perioden gjenstår fortsatt betydelige utfordringer som må håndteres. Dette er størrelsesorden:

2022: 10,4 millioner kroner

2023: 25,4 millioner kroner

2024: 36,7 millioner kroner

Skatt, inntektsutjevning og rammetilskudd

Skatt, inntektsutjevning og rammetilskudd står for cirka 74 prosent av driftsinntektene. I 2021 utgjør dette 1 155 millioner kroner av totalt 1 564 millioner kroner i driftsinntekter.

Sett opp mot nivået ved inngangen av 2020, øker skatt på inntekt og formue med cirka 25 millioner kroner inn i handlingsplanperioden. Rammetilskuddet øker tilsvarende cirka 10 millioner kroner, når det ses bort fra engangstilskudd knyttet til kommunereformen. Om en tar hensyn til deflatoreffekten som skal kompensere for lønns- og prisvekst på kommunens utgifter, samt befolkningsendringene, medfører dette ikke økt handlingsrom samlet sett.

For rammetilskudd og skatteinntektene på formue og inntekt er grunnlag fra regjeringens forslag til statsbudsjett lagt til grunn. Det er ikke tatt høyde for eventuelle kommende tiltakspakker i forbindelse med koronapandemien. Skjønns- og vertskommunetilskudd er justert noe i forhold til tidligere plan, ut fra de opplysningene vi har om dette per nå.

Statlige styringssignaler som er gitt i statsbudsjettet i form av oppgaveendringer og saker med særskilt fordeling er innarbeidet i forslaget. Dette kommenteres under de enkelte rammeområdene.

Avkastning fra energiverk

Orkland kommune er eier av Orkland energi og har 50 millioner kroner i ansvarlig lån til selskapet. Lånet skal innfris senest 01.01.2021. Lånet har gitt et årlig renteutbytte på 5,5 prosent, eller 2,75 millioner kroner. Energiselskapet og kommunen er i forhandlinger om et nytt ansvarlig lån.

Orkland kommune eier 17,15 prosent av aksjene i Trønderenergi. Styret i Trønderenergi har fastsatt en utbyttepolitikk som gir eierne minimum 200 millioner kroner i utbytte, noe som kan være krevende hvis de lave strømprisene vi har sett i 2020 vedvarer. Avkastning på C-aksjene gir Orkland en millioner kroner i ekstra utbytte for årene 2021 - 2023. Utbyttet fra Trønderenergi er i samsvar med dette budsjettet med 35,3 millioner kroner i 2021 - 2023 og 34,3 millioner kroner i 2024. Utbyttet fra Orkland energi er budsjettet med 4,75 millioner kroner for hele perioden.

Eiendomsskatt

- Skattesatsene for de enkelte delene av Orkland er ulik siden tidspunkt for innføring av eiendomsskatt er forskjellig.
- Snillfjord og Meldal hadde eiendomsskatt og er på høyeste sats med syv promille.
- Orkdal innførte eiendomsskatt i 2019 og har i 2021 fem promille og fra 2022 syv promille.
- Eiendomsskatt for Agdenes ble første gang utskrevet i 2020 slik at de i 2021 har fire promille, i 2022 seks promille og fra 2023 syv promille.

Tusen kroner	2021	2022	2023	2024
Eiendomsskatt	- 16 034	- 17 634	- 17 434	- 17 034

- Den største eiendomsskatteyteren isolert sett er vindkraftverket på Geitfjellet, men kraftnettene gir også betydelig eiendomsskatt.
- Det gjøres oppmerksom på at eiendomsskatten er det budsjettert en nedgang i eiendomsskatten fra 2023. Dette skyldes at eiendomsskattegrunnlaget nedskrives over tid. Vindkraftverket nedskrives over 25 år, mens kraftnettet nedskrives over 70 år.

Øvrige inntekter- havbruksfond

- Stortinget besluttet i 2015 at det skal opprettes et havbruksfond. Fra og med 2016 ble 80 prosent av inntektene fra framtidig vekst i oppdrettsnæringen fordelt gjennom havbruksfondet til kommunal sektor. Alle kommuner med oppdrett av edelfisk fikk en respektiv andel av inntektene, som ble fordelt årlig i henhold til den enkelte kommunes andel av lokalkapasitetene i hele landet.
- Fra og med 2020 ble det gjort endringer i utbetalingsrutinene. Andelen av ny kapasitet vil gradvis reduseres til 25 prosent, men i stedet er det i statsbudsjettet for 2021 foreslått å innføre en produksjonsavgift på 40 øre per kilo produsert laks, ørret og regnbueørret. Produksjonsavgiften for 2021 vil komme til utbetaling i 2022. For 2021 vil kommunene bli kompensert for produksjonsavgiften i henhold til forventet produksjon.
- I handlingsplanen er det lagt inn en inntekt på 3,5 millioner kroner per år. Dette er basert på en total utbetaling knyttet til et samlet salg av nye lokaliteter på 400 millioner kroner og 400 millioner kroner i produksjonsavgift, totalt 800 millioner kroner for hele landet. Orkland har cirka 0,44 prosent av den totale edelfiskkapasiteten i landet, og dette tilsvarer en inntekt på 3,5 millioner kroner per år.
- Inntektene fra havbruksfondet er usikre siden både konjunkturer, miljø, sykdommer og politiske disponeringer vil kunne påvirke de årlige utbetalingene. Hele beløpet er derfor avsatt til fond og ikke tatt inn i driften.

Lønns- og prisstigning

- Ut fra forslag til statsbudsjettet ble følgende satser for omregning til nytt år brukt:
- Lønnsvekst 2,2 prosent
- Prisstigning med mere 3,75 prosent
- Kommunal deflator (kostnadsvekst for produksjon av kommunale tjenester) 2,7 prosent

Reservert lønn og sosiale utgifter

- De fire tidligere kommunene hadde ulik måte å legge inn lønnsoppgjør på. Mens Snillfjord og Meldal fordelte en prosentvis økning på områdene allerede i budsjettet, hadde Orkdal og Agdenes en ordning hvor forventet lønnsøkning ble satt av sentralt og fordelt på områdene når virkningen av lønnsoppgjøret for hvert område ble kjent. I Orkland vil lønnsreguleringen skje når virkningene for områdene er klare. I 2020 er det forsøkt å jevne ut disse forskjellene slik at en fra 2021 har et likt system for hele kommunen. Oppgjøret for 2020 er ikke helt avklart enda, men for de avklarte områdene er virkningene av lønnsoppgjør 2020 langt inn.
- Samlede lønnsutgifter er budsjettet med 1,046 milliarder kroner i 2021. I statsbudsjettet er det lagt til grunn en lønnsvekst på 2,2 prosent. Det er satt av 26,3 millioner kroner i en sentral pott for lønnsoppgjøret 2021. Dette inkluderer også 1,4 millioner kroner avsatt til lønnsharmonering som følge av kommunesammenslåingen.

Tjenestepensjon

- Orkland kommune har to leverandører av tjenestepensjon, Statens pensjonskasse (SPK) for lærerne og Kommunal landspensjonskasse (KLP) for alle andre grupper.
- 01.01.2020 fikk alle som er født fra og med 01.01.1963 endret alderspensjon for fremtidig opptjening. Det medfører at lønnsoppgjøret vil være av mindre betydning for reguleringspremien enn det har vært tidligere. Den enkeltes alderspensjonsrettigheter vil løftes i takt med veksten i Folketrygdens grunnbeløp (G), og ikke i takt med egen lønnsutvikling som i bruttoordningen.
- Betalt premie, reguleringspremie og løpende premie (eksklusiv egenandel på to prosent) er beregnet etter følgende satser:

	2021	2020
Fellesordningen i KLP	16,41 %	19,12 %
Sykepleiere (KLP)	16,99 %	20,43 %
Lærerne (SPK)	8,61 %	11,02 %

- **Premieavvik, amortisering og amortiseringsprinsipp**
- Kommunens årskostnad kan avvike mye fra innbetalt premie til pensjonsleverandør det enkelte året. Premieavviket er forskjellen mellom betalt premie til pensjonsleverandør og langsiktig premie som skal være kommunens netto belastning til pensjon. Premieavviket kan i sin helhet betales året etter at det har oppstått, eller det kan fordeles på sju år. Orkland har valgt amortisering over sju år.
- **Finansiering av AFP-ordning 62 - 64 år**
- Ansatte som har opptjent rettigheter til å gå av med AFP, kan velge å gjøre dette ved 62 år. Kommunen kan enten velge en utjevningsordning gjennom pensjonsleverandør, eller velge selvassuransse for ordningen. Orkland er selvassurandør og betaler kostnadene ved de som faktisk går av med AFP etter denne ordningen. I handlingsplan 2021 - 2024 er det lagt inn 5,8 millioner kroner eksklusive sosiale kostnader til AFP-ordningen 62 - 64 år.

Hovedgrepene fra 2020 til 2021

- Kommunestyret vedtok i forbindelse med kvartalsrapporteringen for første kvartal at arbeidet med å justere driftsnivået i forhold til forventede inntekter skal starte nå. Rådmannen har med bakgrunn i dette igangsatt prosessen med å tilpasse bemanningen etter forventet nivå, noe som ble forelagt kommunestyret i forbindelse med justeringen av driftsbudsjettet i juni.
- Basert på dette er det i arbeidet med handlingsplanen lagt opp til innsparinger innen rammeområdene for å justere driftsnivået ned. Dette er løst både gjennom større enkelttiltak og gjennom generelle innsparinger.
- Dette omtales mer detaljert for de enkelte rammeområdene, men hovedgrepene er:
  - Tilpasning barnehager: Privat drevet barnehage legges ned av eier og midlertidig stenging av avdelinger i kommunale barnehager.
  - Tilpasning grunnskole: Midlertidig nedlegging av ungdomstrinn Krokstadøra fra høsten 2022.
  - Tilpasning hjemmetjeneste og institusjonsomsorg: Reduksjon i antall plasser ved Snillfjord omsorgssenter, sammenslåing av rehabiliteringsfunksjonene ved Meldal og Orkdal helsetun.
  - Innsparinger av stillinger ved naturlige avganger innen alle sektorer. Videre er det hentet gevinster ved å behovstilpasse stillingsstørrelser etter sammenslåingen.
  - Omfattende reduksjon av diverse driftskonti.

Bruk av flyktningmidler i handlingsplanen

Antall flyktninger som bosettes i kommunen er redusert og bruk av flyktningmidler i driften reduseres. I handlingsplan 2020-2023 lå det budsjettert med tjenester på totalt 37,6 millioner kroner. I rådmannens forslag til handlingsplan 2021-2024 legges det opp til bruk på 25,4 millioner kroner.

Driften er delvis finansiert med bruk av flyktningfond. Fondet var per 01.01.2020 på 59,7 millioner kroner. Det er hittil budsjettert med bruk av 6,8 millioner kroner i 2020. Med den budsjetterte bruken av fondet, vil fondet være på rett i overkant av 31 millioner kroner ved utgangen av 2024.

	2021	2022	2023	2024
Integreringstilskudd	16 672	12 498	9 534	8 495
Bruk av fond	8 735	7 700	7 109	5 148
Finansiering	25 407	20 198	16 643	13 643

I beregningen av tilskudd er det anslått mottak på elleve flyktninger i året. Dette tilsvarer den reviderte anmodningen kommunen har fått i 2020 med et mottak på 3 500 flyktninger på landsbasis. I

Bruk av flyktningmidler i handlingsplanen

Enhet	Opprinnelig 2021	2021	2022	2023	2024
Rådmannens stab	- 1 331	- 137	- 137	- 137	- 137
Evjen barnehage	- 160	- 161			
Fellesutgifter skole	- 798				
Orkanger ungdomsskole	- 208	- 207			
Barne- og familietjenesten	- 2 353	- 586	- 586	- 586	- 586
Integrering	- 15 064	- 11 343	- 8 149	- 7 154	- 7 154
Orkanger barneskole		- 207			
Helse og mestring felles	- 721	- 695			
Psykisk helse og rusarbeid	- 5 421	- 4 005	- 4 960	- 3 000	
Nav	- 10 451	- 6 889	- 5 766	- 5 766	- 5 766
Bo- og miljøarbeid	- 1 143	- 1 177	- 600		
Bruk av flyktningmidler	- 37 650	- 25 407	- 20 198	- 16 643	- 13 643

- Rådmannens stab: Kun avsetning til lønnsoppgjør.
- Evjen barnehage, Orkanger barneskole og Orkanger ungdomsskole: Har prosjekter som varer til sommeren 2021.
- Barne- og familietjenesten: Tiltaksmidler knyttet til mindreårige flyktninger i fosterhjem og bolig føres her. Tiltak med finansiering av en ansatt i barnevernet avvikles fra nyttår. Det samme gjelder finansiering av ansatte i helsestasjon.
- Integrering: Enheten består både av voksenopplæring og flyktning. Voksenopplæringen vil fra og med 2023 finansiere undervisningen innenfor rammen av tilskuddet til norsk og samfunnsfag. Voksenopplæring grunnskole tas gradvis ned til 2,5 lærerårsverk fra og med skoleåret 2022 - 2023. Denne delen av voksenundervisninga har fremdeles finansiering fra flyktningmidlene. Flyktningtjenesten reduserer antall årsverk med 1,8 fra 01.07.2021.
- Helse og mestring felles: Boveileder har vært finansiert med flyktningmidler. Det jobbes med å finne annen finansiering fra og med 2022.
- Litjgårdsveien: Tar ut bruk av flyktningmidler fra og med 2024. Må finne finansiering eventuelt redusere driften med 1,5 millioner kroner.
- Nav: Fra og med høsten 2021 reduseres antallet årsverk finansiert med flyktningmidler med 0,75. Økonomisk sosialhjelp er redusert som følge av et lavere antall nyankomne flyktninger.
- Orkdalstorget: Her har to årsverk vært finansiert med flyktningmidler. Dette tas ut fra og med 01.07.2022.

Fra vedtatt handlingsplan 2020 til nå

Dette er en kort fremstilling av hvordan handlingsplanen er blitt til i løpet av 2020. Planen har ikke tatt inn over seg endringer som følge av den pågående pandemien, med unntak av at for eksempel rentenivået er redusert. Det er varslet at kommunen vil få tilført ekstra midler for å håndtere pandemien også våren 2021. Disse ekstra inntektene er heller ikke lagt inn. Utgangspunktet for rådmannens forslag til handlingsplan 2021 - 2024, er den sist vedtatte handlingsplanen, vedtatt av kommunestyret i desember 2019. Denne bygger igjen på handlingsplanene som kommunestyrene i de tidligere kommunene og fellesnemnda vedtok 2018.

I handlingsplan 2019 - 2022 ble det lagt inn en del innsparingskrav for de kommende årene. Deler av disse innsparingskravene ble løst i arbeidet med siste vedtatte handlingsplan, men vi drar med oss noen av disse inn i årets prosess, sammen med et behov for å finne innsparinger på 11 millioner kroner for å dekke kostandene til personell ved Meldal helsetun etter ombyggingen. Vi har dermed med oss disse forutsetningene inn i arbeidet med handlingsplan 2021 - 2024:

	2021	2022	2023	2024
Bortfall eiendomsskatt	3 000	3 000	3 000	3 000
Gevinstrealisering ansatte	2 000	4 000	4 000	4 000
Gevinstrealisering andre tiltak	3 000	5 000	5 000	5 000
Ikke løste innsparinger fra 2020	2 000	2 000	2 000	2 000
Meldal helsetun			11 000	11 000
Innsparingskrav fra handlingsplan 2020 - 2023	10 000	14 000	25 000	25 000

Budsjettjusteringer gjennom året

- Våren 2020 hadde flere enheter behov for styrking av sine rammer. Ved budsjettkorrigeringer ble både helse og tekniske tjenester gitt styrking av sine rammer. Det ble også vedtatt flere investeringer som medfører høyere rente- og avdragsnivå. Denne styrkingen er videreført også i handlingsplanen:

Nye utfordringer 2021	2021	2022	2023	2024
Tekniske tjenester	11 000	11 000	8 000	5 000
Helse	8 900	8 900	8 900	8 900
Nye renter og lån	5 150	6 850	6 850	6 850
Sum nye utfordringer	25 050	26 750	23 750	20 750

Andre inntekter

- Ved gjennomgangen av kommuneproposisjon 2021 og revidert nasjonalbudsjett ble renter og avdrag for eksisterende investeringer revidert som følge av lavere rentenivå, eiendomsskatten ble beregnet på nytt og kommunen hadde fått skjønnsmidler fra fylkesmannen for å dekke bortfall av INGAR.
- I tillegg ble forventningene til lønnsoppgjørets størrelse kraftig redusert. Mens det i statsbudsjettet for 2020 lå en forventning om lønnsoppgjør på 3,1 prosent, er dette nå endret til et oppgjør på 1,7 prosent. Dette frigir en del midler fra lønnsavsetningene. Til sammen blir det slik:

Frigjorte midler	2021	2022	2023	2024
Skjønnsmidler fylkesmannen	- 3 150	- 1 900	- 650	850
Reduserte renter og avdrag	- 6 981	- 9 491	- 5 212	- 1 980
Økt eiendomsskatt	- 5 500	- 6 000	- 5 800	- 5 400
Vertskommunetilskudd	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000
Lønnsoppgjør fra 3,1 prosent til 1,7 prosent	- 17 005	- 17 137	- 17 119	- 17 114
	- 33	- 35	- 29	- 24
Sum frigjorte midler	636	528	781	644

Statsbudsjettets virkning på inntekter

Statsbudsjettet for 2021 ga isolert sett mindre penger til driften:

Statsbudsjettet	2021	2022	2023	2024
Reduksjon rammetilskudd	11 320	11 320	11 320	11 320
Økt skatteanslag	- 25 024	- 25 024	- 25 024	- 25 024
Lønnsavsetning 2021	24 914	24 817	24 838	24 848
Pris	- 3 449	- 3 535	- 3 398	- 3 302
Virkning statsbudsjettet	7 761	7 578	7 736	7 842

- I budsjettarbeidet er pensjon beregnet og gir en ekstra kostand på 3,8 millioner kroner i 2021. Beregningene bygger på forutsetningene gitt av KLP og SPK.
- I Statsbudsjettet er det lagt inn noen føringer av bruken av de frie inntektene. Disse føringene er tatt hensyn til og enhetene har fått tilført tilsvarende beløp.
- For folkehelsesenteret lå det inne bruk av flyktningmidler på en million kroner. Dette er nå gjort om til ordinære kommunale midler. En bolig hvor det er bosatt mindreårige flyktninger tas det høyde for at disse flyktningene blir eldre og tilskuddet opphører. Skal boligen opprettholdes, må det tilføres andre midler. Dette er lagt inn i med 2,5 millioner kroner i 2022 og økt til fire millioner kroner i 2024.
- Et tidligere kommunestyrevedtak om bruk av disposisjonsfond for å finansiere tiltak innen driften er tatt ut fra 2024, mens det er lagt inn 1,4 millioner kroner til lønnsharmonisering i 2021. Til sammen blir det slik:

Andre korrigeringer

Andre korrigeringer	2021	2022	2023	2024
Pensjon	3 809	3 855	3 847	3 860
Føringer i statsbudsjettet	3 411	3 130	3 130	3 084
Helseplattform		5 500	5 500	5 500
Trønderenergi, redusert inntekt				1 000
Folkehelsesenteret	1 000	1 000	1 000	1 000
Moderasjonsordning barnehage	1 000	1 000	1 000	1 000
Redusert bidrag fra Heim og Hitra	375	250	125	750
Omlegging flyktningmidler			2 500	4 000
Diverse korrigeringer	3 400	3 400	3 400	3 400
Redusert bruk disposisjonsfond				5 100
Lønnsharmonisering	1 400	1 400	1 400	1 400
Andre korrigeringer	14 395	19 535	21 902	30 094

I føringene i statsbudsjettet ligger følgende:

Utgiftsøkninger som følge av føringer fra statsbudsjettet	2021	2022	2023	2024
Økning skjønn/fylkesgrep minoritetsspråklige barn	250	250	250	250
Inntektsgradert SFO for 3. og 4. trinn fra høst 2021	89	214	214	214
Redusert pensjonssats private barnehage fra 13 prosent til prosent 11	- 70	- 70	- 70	- 70
Aktivisering og avlastning barn	360	0	0	0
Endret tilskudd fastleger og psykososialt arbeid	1 416	1 416	1 416	1 416
Egenandel frikort økt sosialhjelp	141	141	141	141
Styrking barnevern	75	75	75	75
Kompensasjon for økt innslagspunkt tilskudd ressurskrevende brukere	1 150	1 104	1 104	1 058
Sum føringer i statsbudsjettet	3 411	3 130	3 130	3 084

Oppsummert gir det oss følgende utfordring:

Rammetilpasninger	2021	2022	2023	2024
Innsparingskrav fra handlingsplan 2020 - 2023	10 000	14 000	25 000	25 000
Nye utfordringer 2021	25 050	26 750	23 750	20 750
Finansering	- 33 636	- 35 528	- 29 781	- 24 644
Virkning statsbudsjettet	7 761	7 578	7 736	7 842
Andre korrigeringer	14 395	19 535	21 902	30 094
Sum rammetilpasninger	23 570	32 335	48 607	59 042

Rammeområdene har gjort tilpasninger til driften. De største endringene er:

Tilpasninger drift	2021	2022	2023	2024
Gevinstrealisering bemanning barnehage	- 2 312	- 2 312	- 2 312	- 2 312
Bortfall tilskudd Liavoll	- 4 857	- 7 057	- 7 057	- 7 057
Tilpasning kapasitet Lensvik barnehage	- 760	- 1 697	- 1 697	- 1 697
Tilpasning kapasitet Meldal barnehage	- 626	- 2 220	- 3 226	- 3 226
Midlertidig avvikling drift Aa ungdomsskole		- 2 119	- 5 085	- 5 085
Utfasing åtte institusjonsplasser på Orkdal helsetun, overføring rehabilitering til Meldal helsetun	- 2 924	- 3 896	- 3 896	- 3 896
Tilpasning antall institusjonsplasser på Krokstadøra til behovet	- 4 288	- 4 288	- 4 288	- 4 288
Gebyrøkning plan	- 1 200	- 1 200	- 1 200	- 1 200
Innsparing teknisk	- 1 900	- 1 900	- 1 900	- 1 900
Innsparing brann	- 1 090	- 1 090	- 1 090	- 1 090
Kasernert personell			2 000	3 250
Innsparing kultur	- 600	- 600	- 600	- 600
Innsparing to stillinger kultur	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500
Flytte rammetilskudd	- 1 415	- 1 415	- 1 415	- 1 415
Sum tilpasninger drift	- 23 472	- 31 294	- 33 266	- 32 016

Handlingsreglene for budsjettet

Kommunestyret har i økonomireglementet vedtatt følgende handlingsregler for Orkland:

- Netto driftsresultat skal være minimum 1,75 prosent av brutto driftsinntekter.
- Egenfinansiering av investeringer skal være minimum 20 prosent av brutto investeringer.
- Langsiktig gjeld, eksempelvis pensjonsforpliktelser, skal være maksimum 100 prosent av brutto driftsinntekter.
- Disposisjonsfond (fri egenkapital drift) skal være 5 - 10 prosent av brutto driftsinntekter.

Utvikling av nettodriftsresultat

	2021	2022	2023	2024
Netto driftsresultat (1000)	1 542	23 525	24 236	28 082
Andel netto driftsresultat (prosent)	0,10 %	1,50 %	1,55 %	1,79 %
Mål (prosent)	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %
Differanse (prosent)	- 1,65 %	- 0,25 %	- 0,20 %	0,04 %
Differanse (1000)	- 26 347	- 3 973	- 3 189	588

Tabellen viser en bedring av netto driftsresultat gjennom perioden, slik at dette kommer opp i anbefalt nivå. Dette forutsetter at det finnes konkrete tiltak på de angitte innsparingskravene som utgjør 10,4 millioner kroner i 2022, 25,4 millioner kroner i 2023 og 36,7 millioner kroner i 2024.

Egenfinansiering av investeringer

Vurderer vi de planlagte investeringene opp mot handlingsregelen på 20 prosent egenfinansiering, ligger denne for lavt gjennom hele perioden.

	2021	2022	2023	2024	Sum HP
Totalramme	432 994	302 546	107 256	16 606	859 402
Finansiering					
Merverdiavgiftskompensasjon	61 078	43 900	19 550	1 900	126 428
Tilskudd		78 400	42 800		121 200
Bruk av fond/inntekter salg fast eiendom	59 166	16 706	13 906	10 706	100 484
Lån	312 750	163 540	31 000	4 000	511 290
Egenkapitalgrad (Andel av finansiering som er sparte midler/salgsinntekter)	13,66 %	5,45 %	2,25 %	4,36 %	10,56 %

Det er brukt en del disposisjonsfond til investeringer i perioden for å redusere gjeldsøkningen.

Utvikling langsiktig gjeld

Tabellen viser at den langsiktige gjelda vil være høy gjennom hele handlingsplanperioden. Selv om gjelda reduseres mot slutten av perioden, er den fortsatt langt over måltallet satt i handlingsreglene.

År	2021	2022	2023	2024
Gjeld per 31.12.	2 470 020	2 567 961	2 530 668	2 465 699
Gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	158 %	163 %	161 %	157 %

Utvikling i disposisjonsfond

Disposisjonsfond	
Agdenes	39,0
Meldal	50,7
Orkdal	158,4
Snillfjord	11,0
Snillfjord 48 prosent	5,3
Samlet disposisjonsfond 31.12.2019	253,3

I handlingsplanen er det lagt opp til følgende endring i forhold til disposisjonsfondene:

	2020	2021	2022	2023	2024
Disposisjonsfond 1.1.	253 300	243 405	197 015	208 407	220 987
Bruk fonds investeringer	- 62 276	- 53 052	- 5 300	- 6 600	- 3 400
Netto avsetning fonds drift	52 381	6 662	16 692	19 180	21 141
Disposisjonsfond 31.12.	243 405	197 015	208 407	220 987	238 728

Handlingsregelen tilsier at fondene skal være mellom 5 - 10 prosent av brutto driftsutgifter, noe som utgjør fra 78 til 157 millioner kroner. Fondene er altså over anbefalt nivå.

De økonomiske styringsparameterene viser

- Den framlagte handlingsplanen viser at kommunen fortsatt må ta grep for å ivareta en sunn økonomisk utvikling.
  - Det vil iverksettes prosesser for å bringe ned driftsutgiftene i tiden framover, for bedre driftsresultat/rom for bygging av buffere og egenkapital til investeringer.
  - Det må fortsatt vises stor forsiktighet i nye låneopptak, samtidig som en må prioritere nedbetaling av eksisterende lån.
  - De investeringene som skal gjennomføres må ha høyere grad av egenfinansiering.
  - Selv om nivåene på fondene tilsynelatende er tilfredsstillende, må disse styrkes framover for å sikre handlingsrom for endringer som vil komme.

Investeringer

Prosjekt	2021	2022	2023	2024
Sum investeringer vann	55 435	46 100	250	250
Sum investeringer avløp	42 865	34 400	4 750	2 750
30002 Justering mva. Joplassen/Kleivan	- 244	- 244	- 244	- 244
30013 Grønørbrua (106)	4 130			
30019 Trekkørfond P 470 i Orkdal	1 875			
30025 Hjullaster	2 500			
30026 Henger lastebil	625			
30027 Gang og sykkelveg Vormstad sør	1 000			

Investeringer (forts.)

	Prosjekt	2021	2022	2023	2024
30028	Utskifting hjulgående gravemaskin		2 500		
30029	Feiebil			5 000	
40001	Ny Lensvik skole	125 000	25 940		
40003	Nytt Meldal Helsetun	156 250	137 500	53 400	
40012	Ny Orkdal brannstasjon	4 127			
40013	Ny Meldal brannstasjon		37 250		
40014	Lensvik brannstasjon tilbygg/ nybygg	3 750			

Investeringer (forts.)

Prosjekt	2021	2022	2023	2024
40016 Ny Krokstadøra brannstasjon		250	31 250	
40039 Tilbygg Amundmoen II	18 700			
40045 Ombygging Meldal kommunehus	4 250			
40046 Ombygging Lensvik kommunehus		5 000		
40050 Renovering Nygata 10	1 200			
50006 Slottet brannstasjon Framskutt enhet	1 563			
50009 E-kommune	1 250	1 250	1 250	1 250
50010 PC-er skole	2 250	2 250	2 250	2 250

Investeringer (forts.)

	Prosjekt	2021	2022	2023	2024
50014	Fastlegehjemmel til en 0-avtale	830			
50016	ATV/Snøscooter feiertjenesten	350			
50017	Vaktbil Meldal	938			
50018	Tankbil Krokstadøra		1 500		
50019	Brannbil Meldal		4 500		
50020	Brannbil høydeberedskap				6 000
50021	Brannbil Orkanger			5 000	
	Sum investering i anleggsmidler	428 644	298 196	102 906	12 256

Finansiering av investeringene

- I tillegg til investeringer i varige driftsmidler, må egenkapitaltilskuddet i KLP finansieres. Dette gir til sammen et finansieringsbehov slik (Tall i tusen):

Investeringsutgifter	2021	2022	2023	2024
Investeringer i varige driftsmidler	428 644	298 196	102 906	12 256
Investeringer i aksjer og andeler	4 350	4 350	4 350	4 350
Sum investeringsutgifter	432 994	302 546	107 256	16 606

	2021	2022	2023	2024
Avsetning ubundne investeringsfond	244	244	244	244
Refusjon fra staten/Nav		- 78 400	- 42 800	
Kompensasjon merverdiavgift	- 61 078	- 43 900	- 19 550	- 1 900
Bruk av lånemidler	- 312 750	- 163 540	- 31 000	- 4 000
Overføringer fra driftsregnskapet	- 59 410	- 16 950	- 14 150	- 10 950
Sum finansiering	- 432 994	- 302 546	- 107 256	- 16 606

Økonomisk oversikt drift - inntekter

	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsinntekter					
Rammetilskudd	- 666 867	- 656 303	- 653 083	- 653 017	- 652 952
Inntekts- og formuesskatt	- 450 719	- 475 743	- 475 743	- 475 743	- 475 743
Eiendomsskatt	- 5 051	- 16 034	- 17 634	- 17 434	- 17 034
Andre skatteinntekter	- 2 984	- 6 484	- 6 484	- 6 484	- 6 484
Andre overføringer og tilskudd fra staten	- 79 976	- 35 902	- 31 697	- 28 703	- 27 582
Overføringer og tilskudd fra andre	- 118 454	- 127 178	- 125 553	- 123 809	- 123 954
Brukerbetalinger	- 75 861	- 77 806	- 77 451	- 77 451	- 77 451
Salgs- og leieinntekter	- 184 785	- 168 942	- 183 713	- 184 556	- 189 873
Sum driftsinntekter	- 1 584 697	- 1 564 392	- 1 571 358	- 1 567 197	- 1 571 073

Økonomisk oversikt drift – driftsutgifter og driftsresultat

	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	892 418	877 396	875 477	880 440	880 073
Sosiale utgifter	206 945	214 034	212 595	213 109	213 542
Kjøp av varer og tjenester	307 092	320 683	300 017	282 126	276 809
Overføringer og tilskudd til andre	77 095	74 904	74 200	73 112	74 088
Avskrivninger	93 974	94 270	100 404	103 599	103 672
Sum driftsutgifter	1 577 524	1 581 287	1 562 693	1 552 386	1 548 184
Brutto driftsresultat	- 7 173	16 895	- 8 665	- 14 811	- 22 889

Økonomisk oversikt drift – finansutgifter og netto driftsresultat

	2020	2021	2022	2023	2024
Finansinntekter					
Renteinntekter	- 21 715	- 16 197	- 15 998	- 15 788	- 15 788
Utbytter	- 33 900	- 33 900	- 33 900	- 33 900	- 32 900
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	- 1 100				
Renteutgifter	51 113	39 957	44 192	51 082	54 882
Avdrag på lån	70 888	85 973	91 250	92 780	92 285
Netto finansutgifter	65 286	75 833	85 544	94 174	98 479
Motpost avskrivninger	- 93 974	- 94 270	- 100 404	- 103 599	- 103 672
Netto driftsresultat	- 35 861	- 1 542	- 23 525	- 24 236	- 28 082

Økonomisk oversikt drift – sum disp eller dekning av netto driftsresultat

	2020	2021	2022	2023	2024
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering	66 766	59 410	16 950	14 150	10 950
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	- 3 918	- 11 373	- 4 713	- 2 390	- 504
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	- 26 988	- 46 495	11 287	12 475	17 636
Dekning av tidligere års merforbruk					
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	35 860	1 542	23 524	24 235	28 082
Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)					

Bevilgningsoversikt drift

	2020	2021	2022	2023	2024
Rammetilskudd	- 666 867	- 656 303	- 653 083	- 653 017	- 652 952
Inntekts- og formueskatt	- 450 719	- 475 743	- 475 743	- 475 743	- 475 743
Eiendomsskatt	- 5 051	- 16 034	- 17 634	- 17 434	- 17 034
Andre generelle driftsinntekter	- 82 960	- 21 916	- 21 885	- 21 855	- 21 773
Sum generelle driftsinntekter	- 1 205 597	- 1 169 996	- 1 168 345	- 1 168 049	- 1 167 502
Sum bevilgninger drift, netto	1 104 452	1 092 619	1 059 275	1 049 638	1 040 939
Avskrivninger	93 974	94 270	100 404	103 599	103 672
Sum netto driftsutgifter	1 198 426	1 186 889	1 159 679	1 153 237	1 144 611
Brutto driftsresultat	- 7 171	16 893	- 8 666	- 14 812	- 22 891
Renteinntekter	- 21 715	- 16 197	- 15 998	- 15 788	- 15 788
Utbytter	- 33 900	- 33 900	- 33 900	- 33 900	- 32 900
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	- 1 100				
Renteutgifter	51 113	39 959	44 194	51 084	54 884
Avdrag på lån	70 888	85 973	91 250	92 780	92 285
Netto finansutgifter	65 286	75 835	85 546	94 176	98 481

Bevilgningsoversikt drift (fort.)

	2020	2021	2022	2023	2024
Motpost avskrivninger	- 93 974	- 94 270	- 100 404	- 103 599	- 103 672
Netto driftsresultat	- 35 859	- 1 542	- 23 524	- 24 235	- 28 082
Disponert eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	66 766	59 410	16 950	14 150	10 950
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	- 3 918	- 11 373	- 4 713	- 2 390	- 504
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	- 26 988	- 46 495	11 287	12 475	17 636
Dekning av tidligere års merforbruk					
Sum disponert eller dekning av netto driftsresultat	35 860	1 542	23 524	24 235	28 082
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)					

Bevilgninger rammeområdene

	2021	2022	2023	2024
Rådmannen	103 699	115 237	111 950	116 113
Korrigeringer fellesramme	4 009	621	577	- 514
Netto ramme rådmannen	107 708	115 858	112 527	115 599
Barnehage	128 406	124 897	121 787	118 827
Korrigeringer fellesramme	- 200	- 200	- 200	- 200
Netto ramme barnehage	128 206	124 697	121 587	118 627
Grunnskole	204 359	205 532	202 321	202 321
Korrigeringer fellesramme	1 800	1 801	1 802	1 803
Netto ramme grunnskole	206 159	207 333	204 123	204 124
Tverrfaglige tjenester	61 274	58 262	57 348	54 743
Korrigeringer fellesramme	5 600	4 696	4 109	5 148
Netto ramme tverrfaglige tjenester	66 874	62 958	61 457	59 891
Mestring	126 627	114 306	110 003	111 427
Korrigeringer fellesramme	- 6 324	- 6 323	- 6 322	- 6 321
Netto ramme mestring	120 303	107 983	103 681	105 106

	2021	2022	2023	2024
Hjemmebaserte tjenester	221 197	221 774	221 171	221 329
Korrigeringer fellesramme	955			
Netto ramme hjemmebaserte tjenester	222 152	221 774	221 171	221 329
Institusjon	124 072	133 979	144 979	144 979
Korrigeringer fellesramme	10 800			
Netto ramme institusjon	124 072	124 073	124 074	124 075
Plan	14 458	14 124	14 401	14 293
Korrigeringer fellesramme	155	155	- 345	- 345
Netto ramme plan	14 613	14 279	14 056	13 948
Tekniske tjenester og brann	87 450	84 402	81 782	80 127
Korrigeringer fellesramme	953	- 3 265	- 557	- 1 502
Netto ramme tekniske tjenester og brann	88 403	81 137	81 225	78 625
Kultur	24 554	24 261	23 775	23 538
Korrigeringer fellesramme				
Netto ramme kultur	24 554	24 261	23 775	23 538

ORKLAND
KOMMUNE

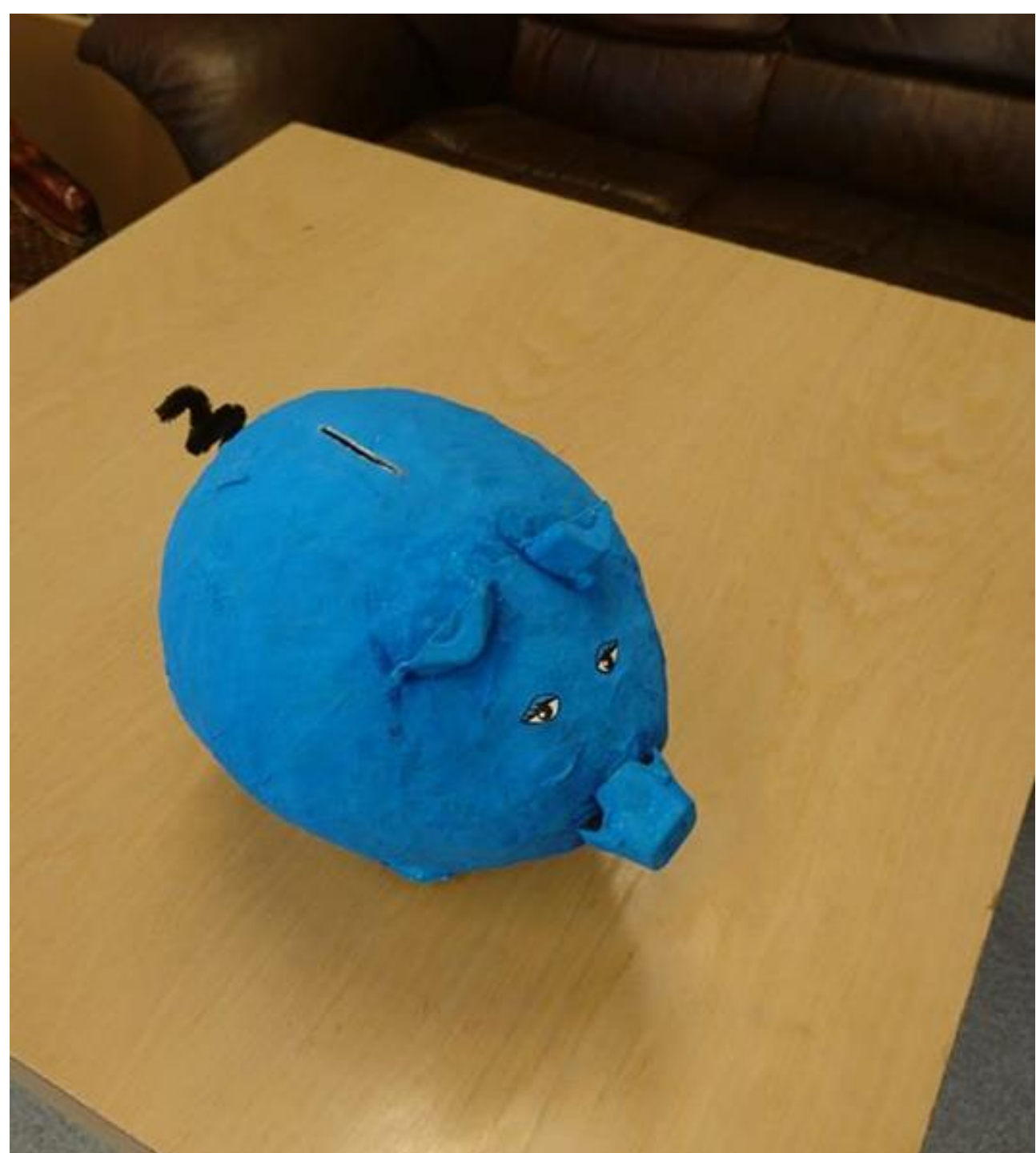
Tiltak for områdene

Rådmannen

Oppvekst

Helse og mestring

Samfunn

**ORKLAND
KOMMUNE**

Rammeområde Rådmannen

	Årsverk	Antall ansatte
Stab	63	73

Kompetanseprofil Stab

Ufaglært	0 %
Fagarbeider	67 %
Høgskole-/universitet 3 - 4 år	25 %
Høgskole-/universitet 5 år og mer	8 %

ANDEL AV TOTALRAMME

Rådmannen
10 %

Tiltak innenfor rammeområde rådmann

Tilskudd andre religiøse formål statliggjort

I statsbudsjettet for 2021 foreslår regjeringen å statliggjøre tilskuddet til andre religiøse formål. Dette medfører en kostnadsreduksjon på 427 000 kroner per år. Staten trekker samtidig inn 1,3 millioner kroner i rammetilskuddet til finansieringen av tilskuddet. Netto tap for Orkland er derfor 900 000 kroner som følge av denne statliggjøringen.

Redusert netto tilskudd Orklandbadet

Netto tilskudd til Orklandbadet er redusert med 392 000 kroner. Den vesentligste årsaken til denne reduksjonen er lavere renter. Det gjøres oppmerksom på at driften for Orklandbadet er beregnet ut fra ordinær drift i 2021. Konsekvenser av eventuelle restriksjoner knyttet til covid-19 er ikke tatt inn i handlingsplanen.

Økt kostnad arkiv

Det gjenstår fortsatt arbeid med rydding og bortsetting av arkiv for de tidligere kommunene. Kostnaden for 2021 og 2022 er dekket inn av ekstra bevilgninger gitt som reformstøtte til sammenslåtte kommuner.

Økte kostnader IT - lisenser

Budsjetterte midler til dekning av lisenser er for lav i forhold til reell kostnad. Årsaken til dette ligger delvis i at handlingsplanen for 2020 tok utgangspunkt i de tidligere kommunenes budsjetter og at det her ikke var tilstrekkelig budsjettert. I tillegg har det i 2020 vært en kraftig prisøkning på blant annet Microsoftlisenser med 15 - 20 prosent, som medvirker til at posten må økes.

Tiltak innenfor rammeområde rådmann

Belastning lisenser til øvrige rammeområder

60 prosent av kostnadene knyttet til Microsoftlisenser utgjør totalt 2,5 millioner kroner per år. Dette er belastet de øvrige rammeområdene. Dette er gjort for å få mer fokus på denne type kostnader og dermed en bedre vurdering av hva som er det reelle behovet innenfor de enkelte rammeområdene og enhetene.

Finansiering omstillingskostnader med regionalt øremerket tilskudd kommunereform

Orkland kommune mottok i 2020 øremerkede midler knyttet til kommunereformen. I 2020 er disse midlene brukt til å dekke ekstrakostnader knyttet til avslutning av de gamle kommunene. En del slike kostnader vil oppstå også i 2021 og 2022. Disse er finansiert med bruk av det øremerkede tilskuddet.

Redusert bruk flyktningmidler Orklandbadet

Overføringene fra kommunen er kostnadsdekning (Orklahallen og kommunens bruk av kontorarealer), betaling for bruk av anlegg (skolesvømming og leie knyttet til fysioterapi med videre) og trekk for renter og avdrag. I handlingsplanen fra 2020 lå det inne bruk av flyktningmidler tilsvarende en millioner kroner til finansiering av Orklandbadet. Denne bruken av fond er fjernet.

Lønnsharmonisering

Rapport fra partssammensatt arbeidsgruppe identifiserte lønnsmessige skjevheter mellom de tidligere kommunene våren 2019. Følgende gjenstår (virkningsdato 1.1.21) :

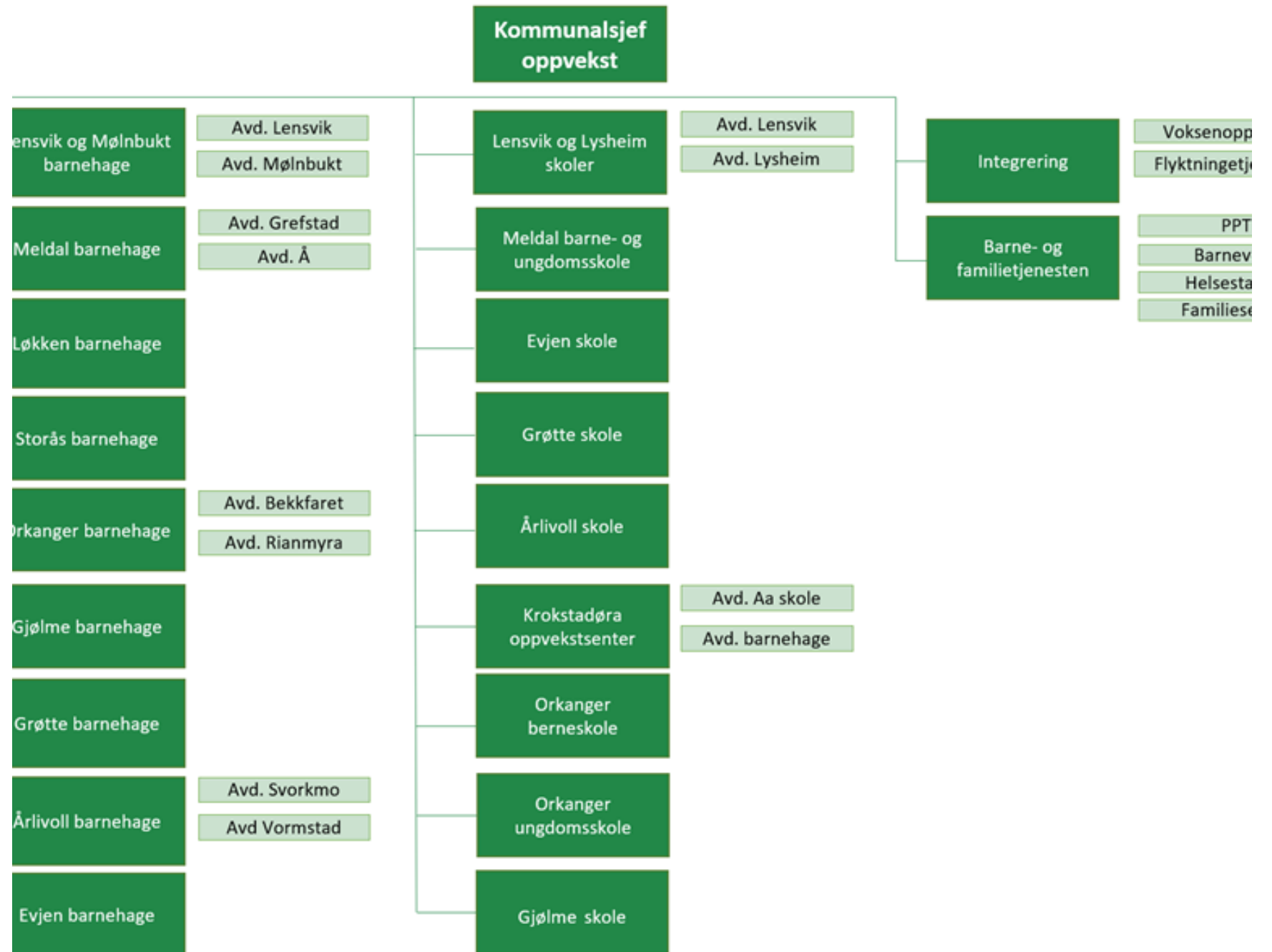
Utligne skjevheter i gjennomsnittslønn
mellom sammenlignbare ansattegrupper : 1.400.000 kr
Harmonisere kontaktlærertillegget for lærere : 370.000 kr

Eventuelt rest som gjenstår av lønnsharmonisering tas i forbindelse med framtidige lokale forhandlinger.

«Det ikke skal være forskjeller i lønn og andre godtgjøringer på grunn av geografi i Orkland kommune».

Oversikt over området Oppvekst

Ansatte Oppvekst

Årsverk

Rammeområde	Barnehage	Grunnskole og SFO	Tverrfaglige tjenester
Antall årsverk	221	284	63

Kompetanseprofil

Oppvekst	
Ufaglært	11 %
Fagarbeider	23 %
Høgskole-/universitet 3 - 4 år	48 %
Høgskole-/universitet 5 år og mer	17 %

Hva har oppvekst fått til?

- Større fagmiljø
  - Enhetsledere som drar veksler på hverandre i krisehåndtering gjennom kollegastøtte
- Digitalisering «flying start!»
  - Digital fjernundervisning i nedstengningsperioden
- Tett tverrfaglig samarbeid i nedstengningsperioden, spesielt rundt sårbare barn
- Stor fleksibilitet og løsningsorientering. Stort fokus på det faglige tilbudet. Fornøye foreldre
- Oppstart i Folkehelsesenter, samlet tjenester i Barne- og familietjenesten
- Etablert Newton-rom, nesten ferdig
- Imponerende god økonomistyring i barnehager og skoler til tross for nedskjæringer

Tiltak for oppvekstområdet

- Bedre tverrfaglig innsats (BTI) og stafettlogg tas i bruk av alle enheter som jobber med barn og unge
- Tverrfaglige team reetableres i alle barnehager og skoler
- Digitalisering for bedre tjenester
  - Avsettes en ressurs som undervisningsteknolog
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering
  - Arbeidsplassbasert kompetanseutvikling og videreutdanning
- Bemanningsreduksjon oppvekst – felles

Tiltak innenfor barnehageområdet

- «Trygg før 3» implementeres i alle barnehager
- Alle barnehager deltar i prosjektet «Inkluderende barnehagemiljø»
- Utarbeide nye rutiner som følge av endringer i barnehageloven om barn psykososiale miljø

ANDEL AV TOTALRAMME

Nye tiltak barnehage

- Redusert pensjonskostnad private barnehager
- Moderasjonsordningen (statlig ordning, men ikke fullfinansiert)

Tilpasning av kapasitet - barnehage

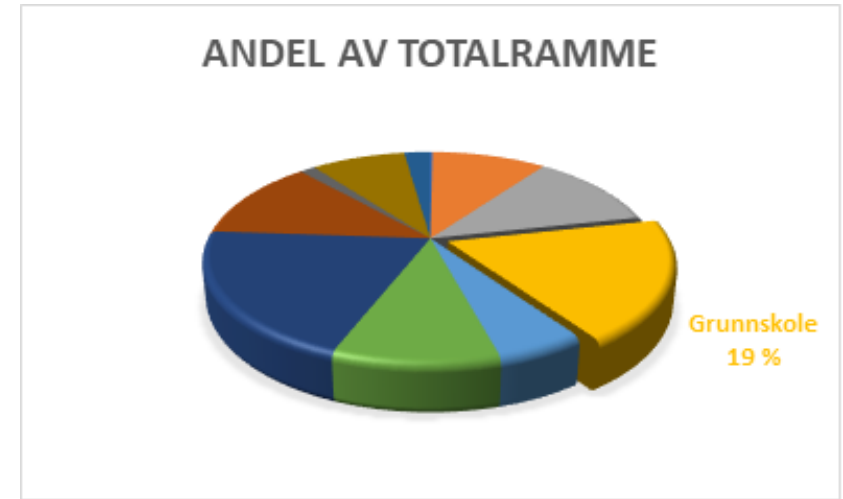
- Tilpasninger ved Orkanger og Gjølme barnehager er gjennomført
- Liavoll barnehage legges ned fra høst 2021
- Lensvik barnehage
  - legge ned en avdeling fra høst 2021
- Meldal barnehage
  - legge ned en avdeling på Å fra høst 2021
  - Legge ned en avdeling på Grefstad fra høst 2022
- Ytterligere tilpasninger utredes ved hovedopptaket i 2021
- Vurdere egne opptaksbarnehager ved rullerende opptak
- Barnehageplan utarbeides i handlingsplanperioden

Tiltak for grunnskoleområdet

- Kompetansetiltak i forbindelse med innføring av nye læreplaner
- Alle skolene:
  - tilbyr intensiv opplæring på 1. – 4. trinn
  - inngår avtale med MOT i løpet av handlingsplanperioden
  - deltar i kompetanseheving i Digital Didaktikk og Inkludering
  - tar i bruk gjeldende fraværprosedyrer (elevfravær)
- Utarbeide læringsmiljøplan og prosedyrer knyttet til skolemiljø
- Lage en felles plan for samarbeidet mellom skole og arbeidsliv
- Årlig bedriftsbesøk for alle elevene i 10. trinn

Tilpasning av kapasitet - grunnskoleområdet

- Krokstadøra – Aa skole
  - Det er kun 3 elever på ungdomskolen i 22/23. I løpet av 2021 vil vil vurdere en midlertidig nedlegging av ungdomstrinnet høst 2022.
- Orkanger ungdomsskole – Grøtte skole
  - Midlertidig justering av kretsgrense mellom Orkanger ungdomsskole og Grøtte skole utredes i 2021

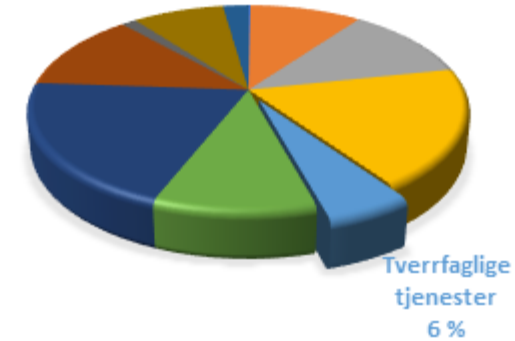

ORKLAND
KOMMUNE

Tiltak innenfor tverrfaglige tjenester

- Strukturreformen i barnevernet
  - Kommunen må i løpet av 2021 forberede og tilpasse tjenestetilbudet
- Ny integreringslov
  - Innføre endringene i introduksjonsprogrammet, nye rutine og avtaler i 2021

ANDEL AV TOTALRAMME

ORKLAND
KOMMUNE

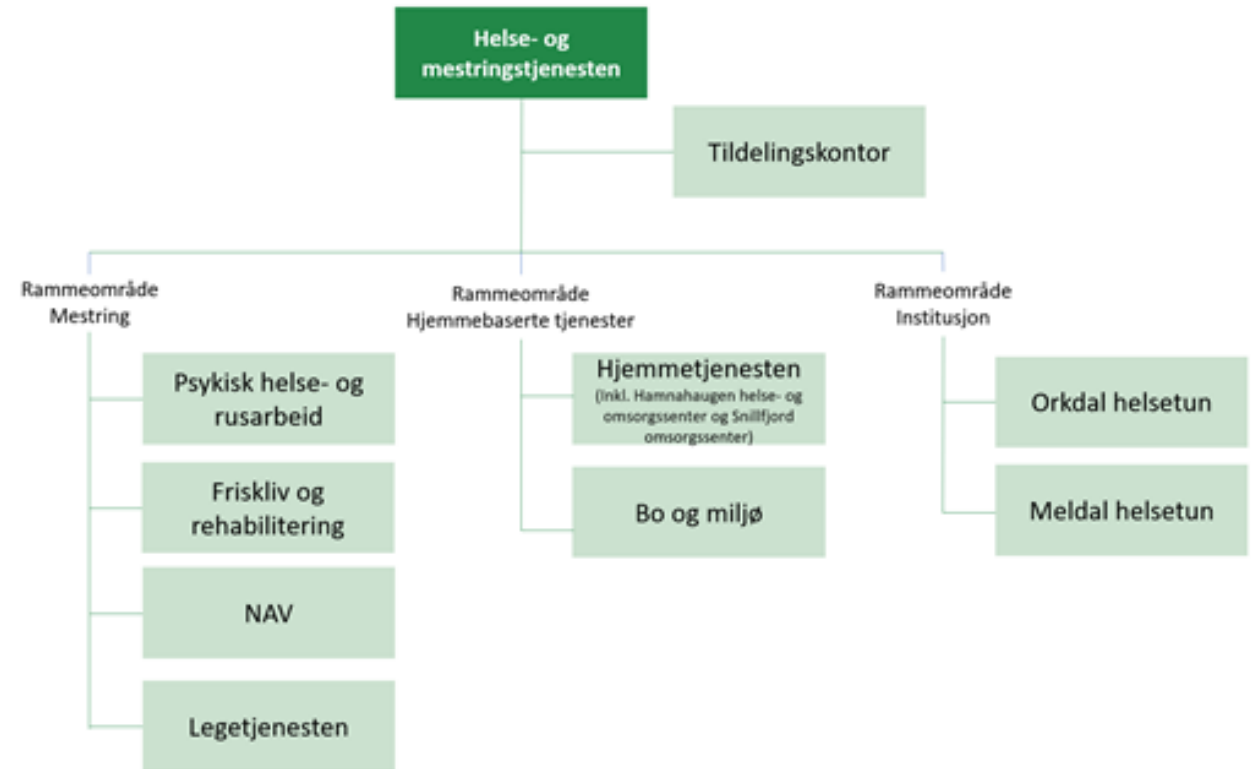
Tilpasning av kapasitet som følge av nedgang i antall flyktninger

- Helsestasjonen
- Barnevernet
- Flyktningtjenesten
- Voksenopplæringen

Oversikt over området Helse og mestring

Helse og mestringsområdet

	Årsverk	Antall ansatte
Helse og mestring	569	808

Kompetanseprofil Helse og mestring

Ufaglært	24 %
Fagarbeider	51 %
Høgskole-/universitet 3 - 4 år	22 %
Høgskole-/universitet 5 år og mer	3 %

ORKLAND
KOMMUNE

Hva har vi fått til i 2020?

- Styrket og større fagmiljø
- Tilgang på kompetanse som hver enkelt kommune ikke hadde
- Lovverk er i større grad oppfylt mtp forsvarlighet
- Tørr å tenke nytt, brukt momentet som ligger i sammenslåingen
- Standardisert tildeling av tjenester og saksbehandling.
- Bruk av pakkeforløp har gitt bedre samhandling med spesialisthelsetjenesten
- Nettverksledelse
- Stør økning i antall henvendelser for enkelte tjenester
- Kvalitet på struktur og system er økt
- Mer lik tildeling av tjenester
- Ny organisasjon
- Håndtering av Covid -19
- FOU-prosjekt

ORKLAND
KOMMUNE

ANDEL AV TOTALRAMME

Tiltak for hele helse – og mestringsområdet

- Velferdsteknologi som en integrert del av tjenestetilbudet
- Helseplattformen
- Opplevd brukerkvalitet
- Håndtering av uforutsette utgifter

ORKLAND
KOMMUNE

Rammeområde mestring

- Hverdagsrehabilitering skal bli en integrert del av tjenenesten i hele Orkland.
- Tilknytningsform for en fastlegehjemmel endres til 0-avtale i 2021
- Vurdere boligbehov i tråd med anbefalingene i boligsosial handlingsplan

Tiltak for å møte innsparingskrav

- For å dekke innsparingskrav er det gjort en reduksjon av rammen til NAV tilsvarende 370 000 kroner

**ORKLAND
KOMMUNE**

Rammeområde mestring forts

Tiltak for å redusere bruk av flyktningfond og som innarbeides i budsjett:

Psykisk helse- og rusarbeid: Redusert behov for tjenester til enslige mindreårige. Litjgårdsveien bofellesskap har blitt brukt til bosetting av enslige mindreårige flykninger. Flere av disse har nå blitt over 18 år og har ikke lenger behov for et heldøgns omsorgstilbud. Bruken av flyktningmidler trappes ned i tråd med behovet for tjenester. Dette innarbeides i driftsbudsjettet som vist i tabellen over. For psykisk helse- og rusarbeid utgjør dette 1,6 millioner kroner i 2021.

Boveileder på tildelingskontoret finansieres med bruk av flyktningefond, og finansieringen er forlenget for 2021. Selv om antall flykninger reduseres har vi stor nytte av denne funksjonen. Områdene Helse og mestring og Tekniske tjenester skal se på mulighetene for finansiering innenfor sine egne rammer fra 2022.

NAV har faste 2,75 årsverk finansiert med bruk av flyktningmidler. Fra sommeren 2021 reduseres dette til to årsverk. I tillegg til dette, er det i 2020 en prosjektstilling som arbeider med å få flykninger ut i arbeid. Dette prosjektet avsluttes ved utgangen av 2021. Økonomisk sosialhjelp finansiert med flyktningmidler er redusert ut fra at antallet flykninger reduseres.

ORKLAND
KOMMUNE

ANDEL AV TOTALRAMME

Rammeområde hjemmebaserte tjenester

- Anskaffe trygghetsalarmer for enhetlig system i hele Orkland
- Deltakelse i interkommunalt samarbeid for responsentertjeneste
- Anskaffe et system for mer effektiv planlegging, rapportering og driftsoppfølging for hjemmetjenesten
- Tiltak for å møte innsparingskrav
  - Det gjøres en tilpasning av antall institusjonsplasser ved Snillfjord omsorgssenter fra 18 til 8 plasser.
- Tiltak for å redusere bruk av flyktningfond
  - Det gjennomføres en gjennomgang av dagsenter-, aktivitet- og arbeidstreningstilbud for å se på muligheten for alternativ organisering for å utnytte de samlede ressursene.

ORKLAND
KOMMUNE

ANDEL AV TOTALRAMME

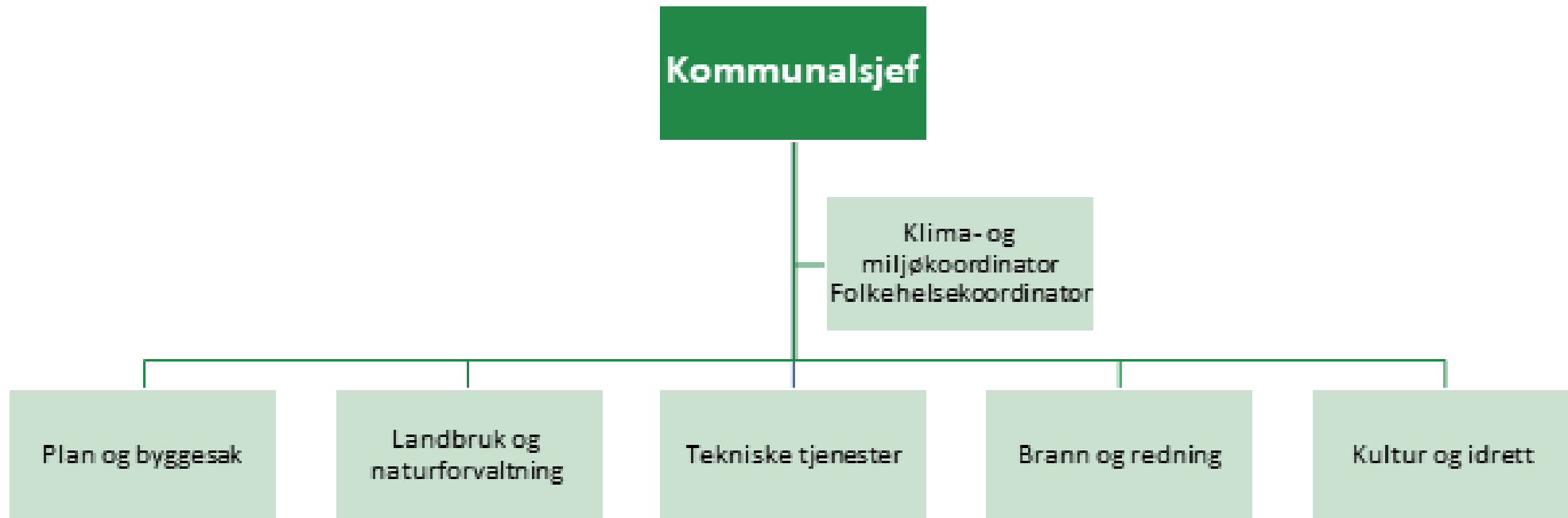
Rammeområde institusjon

- Tiltak for å møte innsparingskrav
  - Reduksjon ett årsverk ved Heimtun fra 01.03.2021.
  - Døgnrehabiliteringstilbudet for Orkland flyttes til Meldal helsetun fra 01.01.2021.
  - Det foreslås at det legges ned åtte langtidsplasser ved Orkdal helsetun.
  - Det legges til rette for økt satsning på korttidsopphold for hele Orkland på Orkdal helsetun.

Oversikt over området samfunn

ORKLAND
KOMMUNE

Ansatte innen samfunn

Årsverk: 194.

Antall ansatte: 273

Kompetanseprofil Samfunn

Ufaglært	24 %
----------	------

Fagarbeider	66 %
-------------	------

Høgskole-/universitet 3 - 4 år	4 %
--------------------------------	-----

Høgskole-/universitet 5 år og mer	6 %
-----------------------------------	-----

ORKLAND
KOMMUNE

Hva får vi til?

« Vi-følelse i enheten og i hele organisasjonen

Bedre beredskap enn noensinne.

Samla kompetanse

Betydelig bedre rustet til å ta beslutninger på tvers enn i starten.

Verdiordene er i ferd med å sette seg i organisasjonen

Mye grunnleggende på plass

Godt samarbeid med politikerne

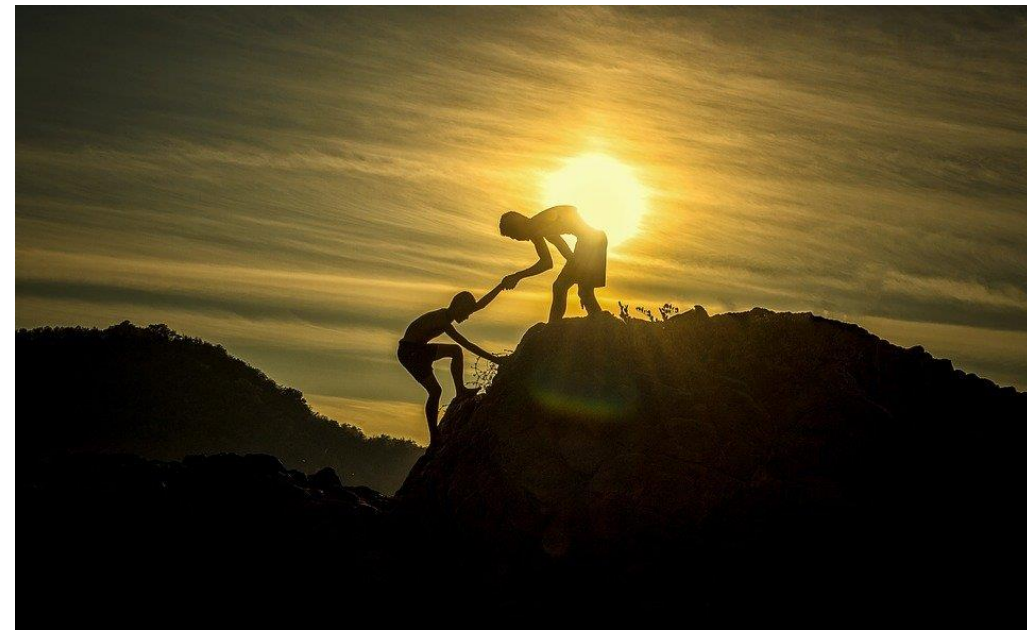
Etablert kontakt eksternt, eks med bondelag

Utprøving av nye rutiner, eks rapportering styringsdialog

Håndtert driften i koronatiden godt!

Taklet systemendringer. Innfaset alle systemer.

Klima - og miljøarbeid på dagsorden i kommunen »»

**ORKLAND
KOMMUNE**

Tiltak samfunn felles – klima og miljø

- Jordvern som premiss i arealplaner
- Miljøregistreringer som del av kunnskapsgrunnlaget i arealplaner
- Samarbeide om sirkulærøkonomi- Thamsklyngen - støttet av ENOVA.
- Orkland kommune som miljøfyrtårn
- Klima- og miljøvurderinger gjøres i alle nybygg- og rehabiliteringsprosjekter.
- For miljøutfordringene etter gruvevirksomheten: Etablere tett med Direktoratet for Mineralforvaltning og Miljødirektoratet
- Vannområdearbeidet følges opp med egen ressurs
- Ny bilavtale som rulles ut ved årsskiftet er et ledd i oppfyllelse av kravet om at 2/3 av Orkland kommunes bilpark skal være elbiler.
- Ladepunkt for kommunale elbiler er etablert på strategiske steder i hele kommunen
- Kommunens anskaffelsesstrategi skal sikre miljøriktige løsninger
- Kompetanseheving på området i planarbeid

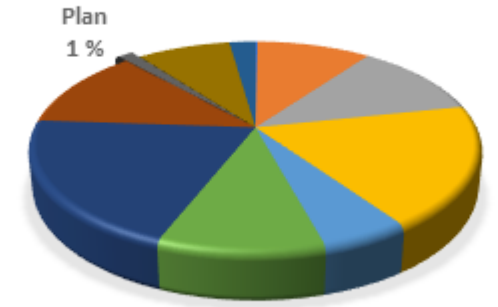

ORKLAND
KOMMUNE

Tiltak ramme plan og landbruk

- Reduksjon på utgiftskontoene.
- Justering av gebyrsatser
- Gjennomgang av tjenestetilbud lovpålagte/ ikke-lovpålagte oppgaver på landbruk og naturforvaltning
- Arealdelen – kjøp av tjenester-kunnskapsgrunnlag (både i 2021 og 2022)

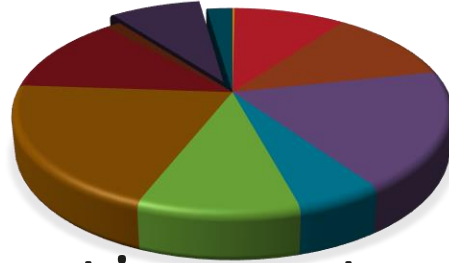
ANDEL AV TOTALRAMME

ANDEL AV TOTALRAMME

Tekniske tjenester
8 %

Tiltak ramme tekniske tjenester (inkl. brann og redning)

- *Tekniske tjenester*
- *Innsparingskrav 2021*
- Halvparten gjennom korrigerende av feil, samt å tilpasse inntekter og utgifter i forhold til reelt driftsnivå.
- Den andre halvparten av innsparingen skjer gjennom reduksjon på strøm/oppvarming og diverse vedlikeholdsposter
- *Handlingsplanperioden*
- Reduksjon av vedlikeholdsbehov.
- Bemanningsreduksjoner som følge av omsetning og frigjøring av boliger og formålsbygg.
- Fra 01.01.2023 kan det sannsynligvis reduseres antall prosjektledere Bygg fra fire til tre, avhengig av framtidige investeringsoppgaver.
- Nye tiltak:
- Investeringsprosjekter og driftsprosjekter (inkl. fra skolebruksplan)

Brann og redning

Innsparingskrav

Reduksjon av driftsposter- blant annet ved gjennomgang av service-, drifts- og vedlikeholdsavtaler for brannstasjonene.

Nye tiltak for å innfri forskriftskrav :

2023: 2 stillinger beredskap (dagkasertering)

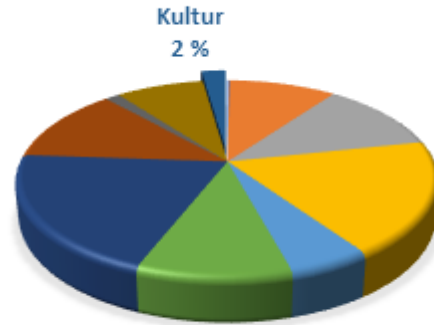
2024: 1 stilling forebyggende

Fra 2024: 2 nye stillinger dagkasertering

**ORKLAND
KOMMUNE**

ANDEL AV TOTALRAMME

Ramme kultur og idrett - tiltak

- Stilling etter kulturlleder i Meldal kommune erstattes ikke
- Stilling etter ungdomsleder i Meldal kommune er trukket inn etter naturlig avgang
- Stilling flyttes fra barne- og familietjenesten til kultur og idrett
- Utredning av nødvendige tiltak som må gjennomføres i Orkland kulturhus for å kunne opprettholde kulturhuset som arena inntil nytt kulturhus realiseres
- Videreføre arbeidet med å samle kulturskole, bibliotek og frivilligsentral for Agdenesdelen av Orkland i Lensvik kommunehus. Dette etter en struktur- og organisasjonsgjennomgang av kulturområdet
- Flytte aktivitet fra leide lokaler til kommunalt eide lokaler når det er mulig
- Tilskuddet til drift av frivilligsentraler flyttes ut av det generelle rammetilskuddet og legges som et øremerket tilskudd for rammeområdet. Dette forventes å utgjøre 1 415 000 kroner og er på nivå med tidligere års tilskudd
- Tilskudd til lag og foreninger fryses og deflatorjustering tas ut som innsparing. Dette gjelder hele handlingsplanperioden. I tillegg justeres tilskuddsposter ned med et gjennomsnitt på to prosent

Kultur og idrett – tiltak

- Slutføring av siste innsparinger for 2021 og videre i handlingsperioden krever:
  - En eventuell flytting av tjenester fra leide til kommunale lokaler
  - Organisasjonsgjennomgang av området og temaplanarbeid med sikte på å definere en framtidig tjenestestruktur og frivilligpolitikk

Solid styring inn i 2021

SAMMEN BYGGER VI

#ORKLAND

ORKLAND
KOMMUNE

Godt budsjettarbeid!

25.11 Kommunestyrespørretime

- Oppklarende spørsmål sendes til roy.fritzon@orkland.kommune.no innen mandag 23.11 kl 0900.

02.12 Formannskapet behandler forslag som legges ut til offentlig ettersyn

16.12 Kommunestyret vedtar

